

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Negyedévre 1 frt 25 kr.
Félévre 2 „ 50 „
Egész évre 5 „

Megjelenik minden szerdán
és szombaton

Egyes szám ára 7 kr.

Hirdetéseket felvesz s rendkívüli
olcsó áron közül a kiadóhivatal.

SZABADSÁG

SZERKESZTŐSÉG

és

KIADÓHIVATAL:

Széchenyi-u. 45. sz.

a Gedeon és Társa nyom-
dája. Ide küldendők a lap
szellemi részét illető köz-
lemények, valamint az
előfizetési díjak, hirde-
tések, nyiltterek és rek-
lamációk

POLITIKAI LAP. A MISKOLCZI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT KÖZLÖNYE.

Egyes példányok Groszman J. antiquar-üzletében, Falkenstein S. dohánytőzsdéjében, Heez Jenő, Gubás F., Groszmann J. és Nagy Lajos fűszerkereskedésében kaphatók

Timeo Danaos.

A kormánypárt nagy meglepetést keltett a nemzet számára. Az elvek elorzói megint kisajátították az Apponyi programjának egyik részét, a *magyar nyelvű katonai akadémiát és tisztképzést*, s most hozsánát zengenek önmaguknak, kigunyolván megint azt az Apponyit, kinek jogos tulajdonát elorozták, kinek kezdeményezése és kitartó küzdelme nélkül ez az eszme soha meg nem valósul.

Hányszor, de hányszor beszéltek ők a magyar tiszti akadémia ellen. Hányszor nem szavazták le a delegátióban. *Hisz csak néhány év előtt hallottuk Pulszky Gusztitól a delegáció nyílt ülésében azt az örültséget, hogy ha az uralkodó megengedné is a magyar hadsereg felállítását, ő annak ellene szavazna.* (!!!) Én azt hiszem, hogy Pulszky Károly tébolydai historiájában egy kis tévedés történt. Nem az ép eszű Károlyt, de Gusztit kellett volna a fenti nyilatkozat után zuhany alá állítani!

Hanem azért ők ordítanak, mint a sakál és következetesen szórják Apponyi felé a piszkot!

De ez nem árt Apponyinak, csak ők lesznek piszkosabbak. Ha valaki sarat ragad, hogy az ég azurjára dobja, piszkos lesz a keze, de piszkos lesz a feje is, mert az iszap nem éri el az eget, hanem visszahull a merénylő fejére. — Apponyi jelleme tiszta, mint az ég azurja s ti, a kik következetesen gyalázzátok — piszkosok vagytok és azok is maradtok!

Azt csak nem mondhatjátok Apponyiról, hogy ő minister nem lehetne, *ha bármi áron akarna.* De neki a ministerség nem öncél, mint Bánffyának, Szappárynak, vagy a grófi koronahajhászó Tizsának. Ő teljes kibékülést akar az uralkodó és nemzet között. Ő nem rágalmazna a korona előtt más pártokat illojalitással, mint ti teszitek, de felvilágosítaná az uralkodót arról, hogy itt nincsenek illojalis pártok, kivéve a hazatestét szétdarabolni készülő nemzetiségeket. Az ő becsületessége és jelleme megtisztítaná közéletünket a hazugságoktól, a corruptiótól. Végeteket jelenti ez, ti provisiosok, azért rettegtek annyira az Apponyi-érától.

Apponyi nem tartozik a mi pártunkhoz, de jelleme és képességei előtt azal a tisztelettel hajlunk meg, melyet ő politikai pályájának egyéni hasznot soha

sem hajhászó puritanságával méltán érdemelt. Ez ember jelleme és tehetsége a nemzet közkinése. Mikor gyanusítjátok, rágalmazátok, ultramontánnak elmondjátok; mikor a nemzet és az uralkodó előtt egyaránt lehetetlenné akarjátok tenni; mikor elveit elorozzátok, de őt magát ellökitek: akkor is méltók vagytok *önmagatokhoz*. A jellem és tehetség e nagy kincsével is úgy bántok, mint az országnak rátok bízott egyéb vagyonával.

Apponyit a kiegyezés értékének megítélésében nagy ür választja el tőlünk. És mégis tiszteljük, mint nemes politikai ellenfelet. Ti, kik állandóan kisebbititek, kik egy közjogi alapon álltok velem, ti más megítélés alá estek. Mert a legeltérőbb politikai nézetek mellett is fennállhat a kölcsönös becsülés, ha önzetlenséget és meggyőződést látunk az ellenfél mögött. Am, a hol gaz kutarok szemérmetlen vásári zaját halljuk a közügy templomában, ott másképen ítélünk!

De nem Apponyinak akartunk hymnust zengen, hisz majd megteszik ezt azok, kik évtizedeken át ócsárolták — csak jusson egyszer kormányra. Mi a Fehérvári miniszter legújabb alkotásával akarunk foglalkozni.

Nem vagyunk meghatva a *Gott erhaltés miniszter* legújabb alkotásától. Sokkal jobban ismerjük őt, hogysen róla feltehetnők, miszerint ő a magyar nemzeti czéloknek őszinte előmozdítója lehetne. A ki a honvédségbe becsempeszté a sárga-fekete zászlót; a magasabb honvédtiszti állásokra *a magyarság mellőzésével* a fogahullott osztrák tiszteket: attól jót nem várhatunk.

„Farkas csak a szőrét cseréli, de nem a természetét.” Ezt tartja a magyar közmondás.

A nagy port felvert javaslat 4. §-a azt mondja, hogy a tisztképzőt végzett magyar ifju a közös hadseregbe is felvétetik, *ha a felvétel kellékeinek megfelel.*

Mik a felvétel kellékei? Nézzünk csak szemben ezzel.

Első sorban is, a *németnyelv kellő tudása*. Másodsorban az az internationalis szellem, mely az osztrák tisztet jellemzi. Mely az uralkodóért vakon lelkesül, de hazát, nemzetet nem ismer.

Ilyen tiszteket neveltet majd Fehérvári a nemzet költségén, az összmonarchia hasznára.

Tudjuk azt, hogy schwarzgelb miniszterünk volt az, *ki a Ludovika akadémiába*

a német nyelvet behozta. Ujabb időben több tárgyat tisztán német nyelven adnak ott elő. Midőn ezért Ugron schwarzgelbünket meginterpellálta, ő szokott hányivetiséggel, semmibe vevő elbizakodottságával Ugronnak azt felelte, hogy a német nyelvre a honvédségnek is szüksége van.

Természetesen, még nagyobb lesz ezután, mikor majd azzal argumentálhatunk, hogy a közös hadseregbe való felvétel első kelléke a német nyelv tökéletes tudása.

Nevelni fognak ott olyan tiszteket, a kik úgy beszélnek magyarul és úgy gondolkoznak osztrák-magyarul, mint maga Fehérvári. Ilyenekben pedig kevés öröme telhetik a magyarok istenének.

Fehérvári ur azt hiszi, hogy hazát és királyt egyszerre szeretni nem lehet. Ezért mozdította el Székelyt a Ludovika akadémia történelmi tanári állásától. Neki internationalis gondolkozásu tisztek tetszenek, mert hát nem sejtí, hogy a ki királya mellett a hazát is szereti, annak kétszer annyi oka van a küzdésre, mint a ki csak királyáért lelkesedik.

Ő nem sejtí, hogy a hazaszeretet is tényező lehet a háboruban.

Olvassa el csak valaki a kassai hadapródiskolában tanított történelmi könyvnek a hunokra vonatkozó részét és látni fogja, hogy ott nem a nemzeti szellem megerősítésére, de megutálására fektetik a fősulyt.

És én ismertem magyar származásu osztrák tiszteket, kik gyalázták nemzetüket. Ismertem olyat, ki az alföldön született és elfeledte nemzeti nyelvét.

Majd efféléket neveltet nekünk magyar pénzen Fehérvári osztrák-magyar generalis ur!

S hogy a magyar ifjak a nemzeti szellemmel ne is érintkezessenek, majd arról is gondoskodnak. *Athelyezik őket Ausztriába, idegen vidékre. A magyar ezredeknek meg osztrák tiszteket adnak. Ezt a taktikát már régen nagy sikerrel gyakorolják.*

Nevelni fogunk magyar ifjakból magyar pénzen hazát nem ismerő osztrák-magyar tiszteket.

Szemfényvesztés ez, bűnös elaltatása a nemzetnek. Hiszen nagyon jól tudjuk, hogy a *harmadik katonai akadémiát*, melyet a magyar nemzet hazafias része már évtizedek óta Budapesten óhajtott létesíteni, s a melyet a közös kormány szintén évtizedek óta fölöslegesnek tar-

tott, most *Mödlingben* egyik osztrák városban állítják föl. Hát gyönyörű dolog ez. Most már kell egy harmadik katonai akadémia, azt szintén *fölépítik és fentartják közös költségen*, te pedig magyar nemzet a *magad pénzén* képezz tiszteket az osztrák hadsereg számára.

Jó lesz tehát, ha nem henczegünk, hanem elmélkedünk azon, hogy mit mivellet a snejdig schwarzgelb velünk.

Ara lesz ennek, majd a kvótában is!

Guyonnak, a branyiszközi hősnek egy tortát küldöttek Magyarországból, midőn Törökországba kibujdosott. A tábornok azt hitte, hogy valamelyik ismerőse küldi a hazából. Evett az ajándékból és — *meghalt tőle*, mert a torta meg volt mérgezve.

Vajjon nem így jár-e honvédségünk az új vivmánynyal? Mikor Magyarországból *Bécsből ajándékot kap*, mindég félek, hogy a torta meg van mérgezve.

Aristogiton.

— **Önálló jegybank.** Most, hogy a kiegyezési tárgyalások ismételen félbemaradtak, az osztrák klerikális párt még inkább meg akarja nehezíteni a lejáró kiegyezés megújítását. Az eddig ismert törekvéseken kívül most egy új tényleg ellenünk sorompóba: a jegybankot szét akarják választani külön önálló osztrák birodalmi jegybankot akarnak alapítani. Az osztrák reichsrath tegnapi ülésén bejegyzett indítvány — mint Bécsből telefonálják — indokolásában arra az álláspontra helyezkedik, hogy mivel a közös jegybank ugyszólván kizárólag Magyarország érdekeit támogatja. Az összes pártkörökben ma este élénken beszéltek meg ezt a váratlanul jövő indítványt s különösen a közjogi ellenzék körében keltett meglepődést, nem azért, mintha az osztrák indítványnak igaza volna, mert hiszen az osztrák-magyar bank Magyarországnak drágább kölcsönöket adott, mint sok vidéki pénzintézet s a kölcsönöket csak nagyon skrupulózus eljárás után fogatosította s így abszolúte nem támogatta a mi érdekeinket, hanem

örömmel fogadták az osztrák javaslatot azért, mert ennek elfogadása egyértelmű lenne egy közös ügy megszüntetésével s az következők belőle, hogy megvalósulna a magyar közjogi ellenzék régi óhajta: az önálló magyar jegybank, mely igazán egyedül csak a mi érdekeinket szolgálja.

„Küzdelem a létért.”

Irta: *Tóth Béla.*

Különösen a szegényebb osztálynak vagyis a középosztálytól lefelé vannak az emberek hivatva az állam terhére viselni, mert ezeknek nincs módjukban védekezni a tulságos megadóztatás ellen, de kénytelenek fizetni a mindenféle, elképzelhetlen utakon, módokon reájuk vetett adókat; csekély földjüket a folytonos szükségben alig tudják megművelni, mert előbbvaló a napi pénzkérés és a mindennapi élelemre s e miatt a föld is rosszul terem, de azért földje után is épen annyit, sőt több adót fizet, mint a gazdag ember, miután annak idejében a cataszteri közegekkel nem volt módjában azt mérsékelteni. A kisebb iparos, kereskedő szintén nem védekezhet az adó igazságos vagy — mint látjuk — igazságtalan kivetése ellen, mert napról-napra alig tudnak élni, nem hogy még az adó előleges kivetésekor érdekeiknek megfelelőleg áldozhassanak, a mint azt a gazdagok teszik, pedig csekélységgel a legtöbb esetben nagy tehertől szabadíthatnák meg magokat.

Hiszen, ha az adó igazságosan vettétek ki és hajtánék be mindenkin, akkor feleslegnek kellene lenni és már az igazságos kivetés 2-ik évében könnyíteni lehetne az alsóbb osztály terhein.

A míg azonban a nagyobb adófizetők tízdrésztét fizetik a törvényben előírt adózásnak, a pénztökevel dolgozók pedig — kik legjobban megbírnák az adófizetést — semmit sem fizetnek, azon alapon, mert a törvény nem gondoskodott arról, miképpen lehetne ez üzereket, börtönöket adó alá szorítani, sőt a midőn sok sürgetésemre már egyszer az általam ajánlott módon ez a törvényhozásban előkerült, csakhamar be kellett szüntetni a kezdeményezést, miután a tehetetlen kormány meghátrált és megijedt a felidézett nagy gezéresztől; azalatt a veszély nőttön nő!

Fájdalom, a szegény emberek jajveszéklése

nem hat a kormányra, azoknak irgalom nélkül veszik el mindenöket az adóért, gyermekágyban fekvő szegény asszonyok feje alól kiveszik a párnát, felsőbb utasításra és nincs kegyelem.

Ugyanakkor, a mikor ezen a helyzeten segíteni kellene, ellenkezőleg: azon gondolkodik a kormány, hogy miféle új adózás nemét találhatná ki, már beszélnek a gyufa-adóról, meg nem tudom, miről, de azt hiszem, hogy rövid idő alatt az ivóvizet is megadóztatják, mert ezt is a szegény ember fizeti meg, mint a hogy már is fizeti az árvizmentesítő társulatoknál a nagyobb részt, miután a vagyonosabb ott is menekül.

A midőn a pénzt, a vagyont nem merik megadóztatni, a teher alatt roskadó népet tovább terhelni akarják, a nép, az alsóbb osztály terhére esik az újabb, tervezet kiegyezés is Ausztriával, mert apró magterményeink lekötésével Ausztriának, azok árai ismét hanyatlani fognak s akkor a megélhetésen kívül, miből fizessen adót a szegény földművelő?

A kvótának felemelése folytán szükséges lesz új pénzforrást, új adót behozni, mindezt pedig néhány embernek a hatalomban megmaradhatásáért és Ausztriának a kedvéért.

A vakságban szenvedő kormány nem látja, hogy műveleteivel mennyire táplálja, éleszti a szocializmust és az anarkizmust. Saját érdemül tudhatja be, s rövid idő múlva maga idézi fel a veszedelmet s talán, — a mikor hatalmában elbizakodva nem veszi észre azt — akkor csak össze feje felett a vihar, a midőn nem is várta s remélt hosszú életét nagyon rövidre szabhatja az e most figyelembe se vett tényező!

Az uralom mai kezelése okvetlenül oda tereli egész Európában az élöket, hogy rövid időn tudatára ébrednek annak, a mikor „*sok lesz mindenütt az eszkimó, de kevés lesz a foka*”, s ekkor beáll a létért való küzdelem, mikor az ébség maga vadságában húst — húst kiált, ezen kiáltás megrázkódtatja az egész világot! — Ez hamarabb bekövetkezik, mint azt az intéző körök remélik.

Mit fog akkor tenni a mai vakságban szenvedő kormányzat!?

A „SZABADSÁG” TÁRCZÁJA.

A toll spanyol-csizmában.

— A jövő irodalma. —

Letünőben vannak a toll embereinek aranjouezi napjai.

Szenvedélyes vezércikkirók, szigorú kritikusok, dühös nyiltterezők és ujdondászok, akik az utaitokba tévedő halandónak és törvényes utódainak díjmentesen mondták meg az igazat, siessetek leszarazni a vulgus profánomot, mert ha esetleg fölriad a 16. § rettenetes korszaka és minden „szamárt” bekerültök a börtönbe.

Odafönt a fővárosban, ahol kitalálták a Schöberl-széket és az uraságoktól levetett ruhákat, kitalálták most az író toll spanyol-csizmáját is: *az új sajtótörvény 16. §-át is.*

Mit akar ez a modern hüvelykszorító?

Semmi egyebet, csak azt, hogy valahány hírlapíró, valahány számmal találkozik az életben, hajtsa meg előtte a tollát és a viláért le ne szamarazza azt a bizonyos szellemi csodaszörnyet, mert különben elteszik a hüvösre egy néhány hónapra, vagy esztendőre.

Mi lesz már most ennek a következőkére?

Az újságok és a redakciók átalakulása.

Minden szerkesztőség ki fogja magát egészíteni egy detektiv- és egy vizsgálóbírói osztálylyal. Ha azután meghalljuk valahol, hogy X pénztáros sikkasztott, első dolgunk lesz, hogy a hirt átadjuk redakciónk vizsgálóbírói osztályának.

Ez az osztály aztán megeztálja a sikkasztás gyanujába keveredett pénztárost és kihallgatja.

Az ujdonság . . . akarom mondani: a sikkasztó természetesen tagadni fog, mire a lap vizsgálóbírói osztálya átadja az ujdonságot a detektivosztálynak, a mely letartóztatja a pénztárost.

Ezenközben napok mulnak és a mit a közönség mostanig ugyszólván azonnal tudott meg a lapok közleményei révén, azt a 16-ik § boldog idejében csak hetek múlva tudja meg.

A kritikusok is jobban meg fogják rágni azt, a mit ezután irnak.

Bizonyos, hogy minden „levágott” művészt és művésznőt esküdtszék elé vonszolja a k. kritikust, ha megírja róla, hogy kaptafa-készítőnek jó lehet, de művésznek nem.

Az ilyen kifejezéseket: botrányos, ostoba stb. ilyenek fogják fölvaltani: „A művész, amidőn Bligni hercegből Gonosz Pistát csi-

nált, kegyeskedett tévedni . . . X énekesnőnek minden sikerül. Ma föltette magában, hogy gixereket lesz szives hallatni és a bájos, angyali teremtsének ez is sikerült . . . Törekvő, lelkes igazgatónk ma elfelejtette meggyújtani a színházban a légszeszt. A sötétben levő közönség elég bátor volt zúgolódni, meglepedkezően arról, hogy igazgatónk mindenre nem gondolhat . . .”

A vezércikk stílusa is megváltozik.

Az ellenzéki lapok vagy megszünek, vagy az átkos kormány, hazaáruló miniszter, husosfazékbanda, jellemtelen üzérkedés, Bécs porkolábjai helyett így fognak irni: a gyakran tévedésbe eső, bár hazafias kormány, jellemes üzérkedés . . . Bécs kedvelt fiai. (Hannem ezek már nagyon erős kifejezések lesznek.)

Legfurcsább helyzetbe kerülnek azonban a novellistáirók és költők.

Mostanság elég bátran idézhette a novellista a hangulat festésére szükséges költői sorokat. Ennek ezután vége.

Ha valaki elég merész volna ezt irni, hogy:

Zsidó, zsidó
Rongyos zsidó
Van-e nálad
Pirosító?

Akkor az ügyészség sajtópert akaszt a

TANÜGY.

Középiskolai oktatásunk.

(Írta: *Simon Gábor*, miskolczi főgimnáziumi tanár.
Gedeon és Társa bizománya.)

Kissé talán későn is foglalkozunk ezzel a munkával, miután ide s tova egy éve lesz, hogy napvilágot látott; de viszont az is tény, hogy a középiskolai oktatás és nevelés elvéről soha nem késő szólani, különösen abból a szempontból tekintve, a mint azt szerző könyvében világos és érthető stílusban kifejti.

Nem akarunk kritikát mondani a könyvről, mivel az már maga is kritika: elbírálása a jelenlegi középiskolai ferde tanítási rendszernek, a helytelen testi és erkölcsi nevelésnek s nincs célunk részletekbe bocsátkozni, miután a szerző inkább elméletileg tárgyalja a jelenlegi tanrendszer hibáit a nélkül, hogy ráutalna arra, miként *kellene* azokon a hibákon segíteni.

Mert az az elv, melyet szerző a helyes oktatás és nevelés főalapjául mond, hogy t. i. *internátusoknak* kellene lenni a középiskolákban, mivel azok nélkül teljesen elvesz az az eléggé meg nem becsülhető és ki nem használható pedagógiai eszköz, melylyel a tanulók hatnak egymásra, az az elv nagyon kevésbé válhatnék be olyannak, a mely minden tekintetben megállaná helyét a jelen kor kívánalmaival szemben. Igaz, hogy az oktatás és nevelés feladata nem lehet más, mint az, hogy a tanulót a szellemi és fizikai tökély lehető legmagasabb fokára emeljük, de hogy a tanulók ezt a szellemi tökélyt legcélszerűbben az internátusokban érhetnék el, az nagyon kétséges.

Lehetnek azok az internátusok a legcélszerűbb módon berendezve, lehet azokban kellő fegyelem és ellenőrzés és lehet azoknak sok tekintetben jó oldaluk a szellemi tökélyesbülés fejlesztésére, de, hogy önálló és társadalmi téren is teljesen *érett* gondolkozásu ifjak kerüljenek ki belőlük, azt vajmi kevésbé fogja elérni, mert azáltal a tanuló egyénisége teljesen elvesz, minden cselekedetében a tanárt, mint szigorú felügyelőt látja a háta mögött, minden tetteire mintegy *suggerálva* van, így akaratnyilvánításában akadályoztatik s gondolkodni szabadon nem képes.

nyakába, mert ez a nóta ezután *osztály elleni izgatás* számba fog menni.

E helyett így fogják módosítani a fenti népdalt:

Izralita, izralita
Van-e nálad szerecsika?
Halavány a rózsám orczája
Tíz-husz forint ára kéne rája.

Ha valaki ezt idézi, hogy:

Betyár volt az édes apám,
Öregapám nemkülönben.

Ezért a két sorért éppen két esztendő jár majd ki a büntető kodex szerint. Aztán Isten ments, hogy valaki ilyen nótát írjon:

Hogy így megeseált
Sohsem hittem
Büntesse meg
Az Uristen!

Ez a nóta a modern sajtótörvény követelményei szerint így fog alakulni:

Hogy megviccelt
Sohse hittem
Jegyezze föl
Az Uristen!

Élvezet is lenne tollázkodni a 16-ik § boldog idejében, ha ugyan *Erdély* miniszternek bele nem törik a peneczilusa a sajtószabadság tölgyének nyesése közben.

Meggátolhatják ugyan az internátusokban (ha ugyan meg) az erkölcsi elromlást, eltilthatják a dohányzást és egyéb káros dolgokat, de viszont az is tény, hogy a tanuló annál nagyobb kedvet érez azok keresztülvitelére s titokban még inkább igyekszik azoknak az ellenkezőjét megvalósítani, a mik eltiltatnak neki, miáltal aztán az internátusok nagyobb kárukra, mint hasznukra volnának az ifjúságnak. Az életbe kilépve, soha nem tudnának a saját lábukon megállani s önállóan cselekedni.

Internátusok nélkül is lehet az erkölcsi nevelést helyesen és jól fejleszteni; és az főleg a *tanárok* egyéniségén alapul. A jelenlegi rossz tanrendszer mellett természetesen a nevelés sem lehet megfelelő. Manapság igen sok tanár nem arra törekszik, hogy a tanuló okvetlenül *tudjon* is valamit s nem czélja, hogy összes erejével oda hasson (mivel kissé fárasztó lenne rá), hogy a tanulót a tökéletesedés útjára vezesse, illetve alapjában megértesse velök az utat és módot annak elérésére, hanem legtöbbje azt hiszi, hogy kötelességének eleget tett, ha gépiesen bemagoltatja a studiumot, az aztán mellékes, hogy ért-e abból a tanuló valamit, vagy nem. Ha ért, jó, ha nem, az sem baj, legfeljebb *megebukik*.

Nem a *tantárgy* sok a középiskolákban, hanem a *tanítás* helytelen s a legtöbb *tan* könyv *rossz*, hosszú lére eresztett, semmit mondó adathalmaz.

Helyesen mondja a szerző, hogy a középiskolai oktatásban a legtöbb bajt okozza a *szaktanítás* tulhajtása. Valóságos átka a középiskoláknak, hogy szaktanárok tanítanak, mert minden egyes szaktanár egyedül a maga tantárgyát tartja üdveztőnek, miáltal a tanuló oly helyzetbe jut s oly sokszoros tűz közé kerül, melyek mellett a helyes nevelés valóban lehetetlen. Hanem mellőzve a szaktanítást, az volna a leghelyesebb, hogy az összefüggő és analog tárgyak (mint pl. magyar történet, irodalom vagy fizika, mennyiségtan stb.) *egy tanár által* taníttatnának olyképen, hogy a mely tanár azok tanítását egy osztálylyal megkezdette, tanítsa azt azal az osztálylyal mindvégig, akkor a tanulók nemcsak *sejtenének*, ha tudnának is, természetesen a tanár által fősúly fektetendő arra, hogy az *értelemre* hasson, mivel alapos magyarázából többet elsajátít az a tanuló, mint irgalmatlan, lélekölő magolás által.

A szaktanítás — hiába — nem középiskolákban, hanem csakis egyetemeken helyes és célszerű tanrendszer.

A mi a könyv többi részét, mint pl. a *tantárgyak*, mint *nevelő eszközök*, a *reáliák* és a *vallás tanítása*, továbbá a *testi nevelés* stb. kifejlését illeti, — azokat méltatni felesleges — általában az egész könyv szabad és független véleménynyilvánítása egy, a tanulók érdekeit komolyan szívén viselő tanárnak s kívánatos volna, ha azt az intéző körök, az iskolákat kormányzó testületek is bővebb figyelmökre méltatnák.

A 92 oldalra terjedő füzet ára 40 kr. s megrendelhető *Gedeon és Társa* könyvkereskedésében.

Carolus.

Német vendégjárás.

(Német gazdák a szomszédban.)

Járjatok be minden földet,
Melyet Isten megteremtett,
Nem akadtok bizonyára
A magyar nemzet párjára.

Száznegyven német, a kik idáig szentül hitték, hogy a magyar nép lótejet iszik napfelköltekör és a vacsoráját minden este szolgafán sütik ki, most az egyszer igazat ad a poétának.

Mert széles Európában, de az egész világon sincs olyan ország, mint a mi országunk. Széles e világon nincsen olyan bor, mint a tokaj-hegyaljai és azok között kiváltképpen a dr. *Szabó Gyula* tályai bora!

Ezt bizonyította vasárnap az a száznegyven német *gazda*, a kik dr. *Szabó Gyula* tá-

lyai szőlőtelepén rendezett lukullusi lakomában résztvettek. Hogy mily mohó étvágygyal fogyasztották a németek dr. *Szabó Gyula* finom minőségű aszu borait és nyolcz-féle fajborait, annak élő tanubizonyosságai: *Kun Kálmán*, dr. *Fodor Pál* és *Déván Ottó* kir. ügyész. Én csak híret hallottam, mint a katonára a kávénak.

Ide jön száznegyven német gazda, azért, hogy megismerkedjék a magyar mezőgazdasági viszonyokkal. És alig, hogy magyar földre teszik a lábukat, kezdődik a dárídó. Hegedűjéhez kap az ország minden cigányja, talpra áll az ország minden vendéglőse és kinyitja a pinczejét az ország minden pinczegazdája, hogy kiszolgálja őket. Folyik a bor és a szó és panaszkodik a szegény magyar a gazdagon megtraktált németnek, hogy: hej, ilyen, olyan szegények vagyunk, isten látja a lelkünket, csak úgy tengődünk máról holnapra. És míg a németet (mert a régi nótának mégis csak igaza van, hogy hunczut...) finom asszu borral mosolyogva leitatjuk ebben a nyomorult honhazában és míg a magyar lelkes tószájában közgazdasági kacsokat keres; addig a német csak félvállról hümmög s talán ez a gondolat forog a fejében:

— Szó sincs róla, hogy ti szegényebbek vagytok, mint mi; de látjátok, mi nem tudnánk egy hónapig száznegyven magyart aszu borral megtraktálni, megpezsgőztetni, de talán egy napig sem...

És összecsendülnek a poharak:

— Igyál magyar! Nagyra nőjj!

Dr. *Szabó Gyula* vasárnap lakomáján úgy folyt a finom bor, mint folyt ott néhány nappal azelőtt a *májusi eső*. Nyelték a németek és magyarok egyaránt. A multság végén azután nagy csoda történt. Egy *német* egyszer csak elkezd *magyarul* beszélni. Mi történt ezzel a némettel? Hiszen az a csoda már megesett, hogy a néma megszólalt és beszélni kezdett, de hogy egy sült német hazánk zengzetes nyelvén szólaljon meg, ilyen még nem történt.

Lám, milyen hatása van a dr. *Szabó Gyula* borának! A magyarok törték a németet, mintha mogyorókat ropogtattak volna; a németek pedig magyar nyelven szóno-koltak.

A csudának az a magyarázatja, hogy a nem tudom hányadik aszus üveg bor után az ott megjelent magyarok utazó *német gazdáknak nézték egymást*.

A lefolyt mulatságról tudósítónk a következőket írja:

A *német gazdák a Hegyalján*. Vasárnap, május 30-án mozgalmas nap virradt a regényesen fekvő *Tállya* városára. A *s-pataki* főiskola árnyas parkjában az „*alma mater*“ édes anyatején jól bevillásreggelizve a „*német sógorok*“: a lobogódiszt öltött városba, lombfűzérés diadalkapuján át, taraczkok üvdurrogása közt, d.-u. 1 óra tájban robtogtak be hosszú kocsisorral valami 104-en.

Csoportokra oszolva egyenesen a szőlőhegyekre hajtottak. Valami 30 tagból álló csoport a IV. számú, a dr. *Szabó Gyula* nagyszerű szőlőtelepét tekintette meg. Nagy érdeklődéssel vizsgálgatták a szőlőket és hallgatták a tudós házigazda szakszerű magyarázatait. Majd d.-u. 4 óra tájban a fellobogózott borház hatalmas disztermében lucullusi lakoma mellett: az asztalra került *16-féle* kitünő fajbort a legalaposabban és a legbehatóbban tanulmányozták. A szives házigazda tapasztalatokon alapuló magyarázatait elfelejthetik tudós német gazdáink, de a könnyen csuszott borok ize holtukig a szájokban marad. Este 7 órakor *nem szivesen* bucsuzva *nehezen* váltak el. *Miskolczeről* a sógorokkal szivesen koczingtattak: *Kaffka* I. nyug. kir. táblai bíró, *Déván*, kir. ügyész, dr. *Fodor Pál* orvos és *Kun Kálmán* nyug. tsvzéki bíró. *Persze tószát* bőven volt. Bámulatot keltettek a *Zombory*; *Gedő me-*

gyasszói ev. ref. lelkész németül elmondott pohárköszöntői. Ugy beszélt németül, akár egy lipcei professzor, vagy a berlini ev. püspök. Nem csoda, hogy „németnek“ néztek. Szinte a fülébe daloltuk: „Ne nézd Uram, hogy Ő német, hisz őt is Te alkotád!“

H I R E K.

A felsőbb leányok majálisa.

A fiatalság mosolygós napjai mulnak, de emlékei még frissek mindig, mint a harmatos virág. S óh kopaszodásnak indult fiatalság, kezdet szivedre téve, tégy vallomást, ha gunyos mosolylyal végig nézel a pelyhes arcú diák-gyereken, vajon nem állottál-e valaha te is oly sováron a Palóczy-utca sarkán? Nézzén, nézzén türelmetlenül, idegesen. Össze rezenve minden óráutásra, fülig pirulva minden női szoknya suhanására, ha már messziről egy virágos tavaszi kalapocskát megláttál, vagy ha vékony, ha sugár termetű leányka sietett arról-arról, amerre az ev. ref. felsőbb leányiskola fekszik s ékeskedik . . .

S kopaszodó barátom be kell ismerned, hogy az a gunyosoly csak a te tökéletlenségédnek a leplezője, mert a te gyarlóságaid, a te gyöngeségeid sem voltak kevesebbek, mint azoké a pelyhes arcú diák-gyerekeké, kik néha az iskolai órát is „elblicczolván,“ epekednek, várakoznak, sorvadoznak ott a Palóczy-utca sarkán, a felsőbb leányiskola ezüst hangu, kitünő étvágyu, piros arcú tündérék után, kik táskával a hónuk alatt vagy egy-egy „musik füzettel“ keltének fiatalabb barátaink szívében érzelmeket, mik gyakorta silány szerelmi versekben is megnyilatkoznak . . .

Ko aszodó barátom ugy-e most pirulva, zavartan hajtod le arcodat? . . . Mikor emlékidbe így visszatérnek a boldog órák, mikor te is fiatal s tisztább szívű voltál, nem ilyen megfonyadt s azt a kurta ruhás nagy babát kísérgettetted te is, mint hűséges apród czipelve utána a könyvecskéit.

No most kopaszodó barátom, ugy-e most már törülgeted is a szemeid, ha látod, ha felgondolod a te mai árvaságod? Hogy mily hamar elrepültek a sugva mondott édes szavak, miknek szenvedélyes értelmét még sem a szöke baba, sem te nem fogtátok talán még akkor fel igazán, kiknek mindig jól esett az ozsonna, kik a mennyire szerelmesek, annyira éhesek is voltak.

Szegény kopaszodó barátom, hát csak félre azzal a gunyos mosolylyal s ne feledd, hogy neked is volt ilyen szöke vagy barna felsőbb leányod, aki azóta ugyan már asszonyka is lett. Ha tehát most hallod pennám nyomán a hirt, hogy a szöke baba hamvas arcú, kaczagó szemű utódai, a kurta szoknyás felsőbb leányok, a Tóth Pál reményteljes csemetéi június hó 10-én a Lövdé-Népkertben majálist rendeznek, akkor te is készülj jó előre arra. Kopasz fejedet simittassad el a fürtöket, lombos bajszodat pedertesd ki kaczkiasan, virágot is tüzzél, hogy ne tűnjék mihamar szembe a fonnyadtságod. S azután a majálisok számára előírt gála-ruhában bandukolj majd te is ki e napon a felsőbb leányok majálisára, hogy emlékeid felfrissüljenek s visszaalmodd a fiatal diák-évek ama harmatos szép korát, mely mint az ibolya-csokor a szöke baba kebelén, olyan kedves . . .

A belépti jegyért magáért sem sokat kell áldoznod. Mindössze egy korona a fizetség. De hogyha van esetleg valami felsőbb leány ismerősöd, akkor még ozsonnában is részvélhetsz, óh mert ezeknek a tapasztalatlan felsőbb leányoknak elég tapasztaltak az édes mamái s nem nézik a drága ur kopaszágát, csak másként legyen megfelelő párti. Oh, mert egy kurta ruhás felsőbb leányka anyjának előre látónak kell lenni, számolni kell a jövővel is.

— Ez a baj! sóhajt a pelyhes orcájú fiatal diák ur, ki ugyan még nem tette le

az érettségét, de ki titokban meg a Miczikének a kedvence. S kinek a leghőbb vágya, hogy Miczivel együtt tánczolhassa a Lövdé-Népkertben június 10-én a második négyest, a mikor majd a Lajos bandája ráhuz valami szerelmes szép magyar nótát és az alkonyat pedig reáereszkedik a sugva-bugva hajlongó fákra . . .

Paulus.

— **Személyi hírek.** Báró Vay Elemér főispán Budapestről, hol hosszabb ideig tartózkodott, székhelyére visszaérkezett. — **Ortway Miksa** kuriai bíró, kir. törvényszéki elnök jelenleg az edelényi kir. járásbírósgot inspicálja s holnap visszatér városunkba.

— **Hock János Kis Tályán.** Hock János, a mező-kövesdi kerület országgyűlési képviselője a Pünkösdi ünnepet Kis Tályán fogja tölteni. Az országiszerte ismert jeles hitszónok, az „arany száju“ János pap — mint hívei nevezik — Pünkösdi első napján szent beszédet fog tartani a kis-tályai templomban.

— **Eger város főjegyzője Miskolcson.** Hanák Gyula, Eger város főjegyzője a következő év ügyének tanulmányozása végett ez idő szerint Miskolcson tartózkodik.

— **Ezüst lakadalom.** Karla Bertalan, a miskolczi ipartestület érdemes elnöke, pártunk kiváló tagja, szeretett nejevel: Kalmár Zsuzsanna úrnővel szombaton, e hó 5-én tölti be házasságának 25-ik évét, mely alkalommal tisztelői és barátai a derék házaspárt ovációkkal veszik körül.

— **Konfirmáció.** A miskolczi ev. ref. egyházban vasárnap délelőtt nagy ünnepélyesség között ment végbe a konfirmáció, vagyis a 12-ik életévet meghaladott gyermekeknek hitben való megerősítése. A fiúk konfirmációját az avasi templomban Tóth Dániel esperes-lelkész, a leányok konfirmációját pedig Kun Bertalan püspök végezte a Kossuth-utcai templomban. Ez utóbbi ünnepélyen az ev. ref. felsőbb leánynevelő intézet énekkara Ruttkay Menyhért énektanár vezetése és orgonakiséréte mellett három egyházi és alkalmi éneket adott elő.

— **Hymen.** Fényes esküvő ment végbe tegnap a miskolczi izr. új imaházban. Ekkor vezette oltárhoz Dénes Gyula, a „Generali“ biztosító intézet derék titkára Grünvald Ella urhölgyet, Grünvald Ede tekintélyes kereskedő kedves és szeretetreméltó leányát. A templom hajója színültig megtelt díszes és előkelő közönséggel. Az alkalmi beszédet Rosenfeld Mayer főrabbi tartotta. Az egybekelést a polgári frigykötés előzte meg, melyet Soltész Nagy Kálmán kir. tan. polgármester végzett. Tanúként szerepeltek: dr. Gencsi Samu és dr. Sidlauer Armin. Nyoszolyó-leányok voltak: Fuchs Leontine, Schweitzer Gizella és Pellegrini Fides urhölgyek. — Ifj. Karácsony György fiatal kereskedő szombaton kötötte meg az örök boldogság frigyét Cservinka Margitka urhölgygel, Cservinka János üzletvezetőségi hivatalnok kedves leányával. A polgári frigykötés után az ifju arapár egyházi áldásban részesült. Az ifju párhoz Blazsejovszky Ferencz apát-plébános remek beszédet intézett.

— **Bumsch Béla** fiatal és jőnevű kereskedő-polgártársunk f. hó 12-én esküszik örök hűséget a bájós és művelt lelkű Petykó Mariska urhölgygel, néhai Petykó József főerdész leányával. — **Szendeffy Károly** miskolczi kir. törvényszéki aljegyző szombaton vezeti oltár elé Kerékgyártó Rózsika urhölgyet, Kerékgyártó István debreczeni vállalkozó szép leányát.

— **A miskolczi közművelődési egyesület** vasárnap délelőtt a város közházának nagy termében évi rendes közgyűlését tartotta Soltész Nagy Kálmán kir. tan. polgármester elnöke alatt. Elnök üdvözlő szavai után Petró József főtitkár felolvasta az egyesület múlt évi működését tartalmazó jelentését, melyet zajos éljenzéssel fogadtak. A pénztári számadásokról szóló jelentés is tudomásul szolgált s Gálffy Ignác pénztárnoknak a felmentvény megadatott. Ezután a Gálffy Ignác pénztárnoknak lemondása folytán meg-

üresedett pénztárnoki állásra Lövy Adolf és fia czég választatott meg. Majd a közgyűlés a buzgó tisztikárnak és pedig Soltész Nagy Kálmán elnöknek, Tóth Pál és dr. Gencsi Samu alelnököknek, Petró József főtitkárnak, Gálffy Ignác pénztárnoknak, Lang Ottó titkárnak kiváló érdemük méltánylásául elismerését fejezte ki. Következett a választmány megalakulása. Megválasztottak újból: Kun Kálmán, Kaffka Ignác, dr. Görgey Sándor, Porcs János, Bulyovszky Gusztáv. új tagokul: Pották Lajos, Balkányi Balog Bertalan és Dollinger Alajos. Ezzel egyidejűleg megemlítjük, hogy a miskolczi közművelődési egyesület az 1896/97. év téli évadjában tartott 1 nagy és 4 házi estélyt. Az estélyeken közreműködtek: A miskolczi dalár-egyesület 2 karéval, Stein Rezső ur hegedűn, Szarka Margit urhölgy szavalattal, dr. Franzl Alajos ur zongorán (négyeszer), Tóth Pál ur felolvasással, dr. Gencsi Samu ur zongorán, Sugár Bertalan úrnő zongorán, Kiss Aranka urhölgy szavalattal, Mihelffy Ella urhölgy czimbalmon, Hercz Jenőné urnő hegedűn, Czövek Károly ur szavalattal, Prokób Béla ur szavalattal, Dénes Gyula ur czimbalmon, Sándor Adolf ur hegedűn, Lang Ottó ur gordonkán (négyeszer), Zitterbarth Alajos ur hegedűn, Neufeld Károly ur violán, Pották Lajos ur zongorán, Halmy Mariska urhölgy szavalattal, Kovács Lajos s.-lelkész ur felolvasás, Knoblauch Richard ur hegedűn, Knoblauch Margit urhölgy zongorán, Dénes Gyula ur felolvasással, a miskolczi polgári dal-egyesület 2 karéval, Reiter József ur hegedűn, Szébenyi József ur zongorán, Friedman Camilla urhölgy szavalattal, Holczér Irénke és Etelka zongorán és énekekkel, Ungár Jenő ur szavalattal, Vágó Bertalan ur photogrametriai felvételekkel.

— **Mentő-egyesület.** A miskolczi önkéntes tűzoltó-egyesület kebelében alakult mentő egyesület vasárnap megtartott s pompás sikerült nagy gyakorlatával mutatkozott be a nagy közönségnek. A gyakorlatról szóló részletes és kimerítő tudósításunk később érkezzék szerkesztőségünkbe s így csak jövő számunkban adjuk.

— **A megnémult harangok.** A magyar államvasutak álmásain s így a miskolczi álmásokon is tegnap reggel a portások lecsavarták a jelző harangokat az oszlopokról, megismogatták s rálan meg is csókolták, azután eltették örökre. Tegnap már nem hangzott a lélekarhang . . . a közönség ünnepélyes csendben, a portás intő szózatára minden nagyobb gyámkodás nélkül betalált a vasuti kupéba. Most már az a kérdés: mi lesz azzal a sok száz haranggal, a mely eddig a vonatok érkezését és indulását jelezte? A vasutigazgatóság már azt tervezte, hogy potomáron elvesztegeti a harangokat, a mikor egyszerre két különös terv merül föl. Az egyik az, hogy ezeket a harangokat szállítják Afrika pusztáira, a hol ezek hangjára a keresztény vallásra tért versengző kámbalok áhitatos imára gyűlnek. Ezt a „Magyar Állam“ című újság ajánlotta. A másik terv az, hogy szedjék össze az összes harangokat s öntsenek belőlök Baross-szobrot! Ezt meg a „Debreczeni Ellenőr“ ajánlotta. Melyik ajánlatot fogadja el az igazgatóság, azt tudni nem lehet. Mi azt hisszük, hogy a harangok — ha kellő módon értékesíteni nem lehet — a diósgyőri gyárba kerülnek. Jó anyag lesz az ágyúöntéshez.

— **Műkedvelői előadás.** A miskolczi róm. kath. nőegyesület elnöksége nagyszabású műkedvelői előadás és hangverseny rendezésén fáradozik. Az estélyen való részvételre Hock János orsz. képviselő, a jeles szónok is felkérve, közreműködését szívélyesen fel is ajánlotta.

— **Majális.** A tavaszi tánczvizsgák krónikájában, mindig előkelő helyet követel a kereskedők és kereskedő ifjak egyesületének tavaszi tánczvizsgálma, mely látogatottság, fesztelenség és kedélyesség tekintetében messze földön jó hírnévnek örvend. A mulatságnak — mely most vasárnap zajlott le a

Népkertben — most is meg volt a maga erkölcsi és anyagi sikere, bárha azok, kiknek erkölcsi kötelességek lett volna a mulatságon való részvétel, távollétükkel tündököltek. Hja! ameddig az a bizonyos parfüme-illat fogja elárasztani az ugynevezett „előkelő körök“ légkörét, addig az más lehet. Szomorunak, elég szomorú dolog, de jellemző is társas-életünkre, hogy még mindig választalakat alkot, ahelyett, hogy azokat teljes erejével lerombolná. Mindezeket egy a sorok között jól esett elmondanunk, már csak okulás kedvéért a jövőre nézve. Visszatérve a mulatságra, ismételtelen hangsúlyozzuk, hogy a mulatság pompásan sikerült. A négyeseket 60—80 pár tánczolta. A jelenvolt hölgyek névsorát, amennyiben sikerült egybeállítanunk, a következőkben adjuk: Leányok: Glück Terike, Mihelffy Ella, Singer Giza, Simon Laura, Singer Adél, Flam Bella, Flam Berta, Oestreicher Zsófia, Gottfried nővérek, Spiró Ilona, Spiegel Vilmuska és Irénke, Hartman nővérek, Degen Fanny, Stark Róza, Littauer Emma, Gartner nővérek, Deutsch Mariska, Herman Etel, Veisz Róza. Notabilitásaink sorából megjelentek: *Cronnenbold* altábornagy, *Soltész* Nagy Kálmán kir. tan., polgármester, *Lichtenstein* József s még többen.

— **Az iparos-ifjuság majálisa.** A miskolci ipartestület védnöksége alatt levő iparos ifjusági önképző-, olvasó- és közművelődési egyesület 1897. évi június hó 19-ik napján saját pénztára javára a „Lövölde-Népkertben“ zártkörű tavaszi tánczvizalmat rendez. Rendező bizottság: Varajthy István, ipartestületi alelnök, elnök. Bednarsik Antal, ifj. elnök. Kiffer József, pénztárnok. Boncsó Árpád és Regula Gyula, ellenőrök. Tánczrendezők: Kiss Ferencz és Timcsina Imre. Vendégfogadó tagok: Angyal Endre, Dani János, Debreczeni Gábor, Jeszenszky Sámuel, Juhász Imre, Kecskés Károly, Lovász László, Láncoz Dániel, Liksay László, Lukács László, Mann Mór, Nagy Sándor, Peregi Gyula, Pollák Gyula, Polatsek Lajos, Petró János, Szabados Gyula, Szepcsik Lajos, Strausz József, Zsidó András. Belépti díj: Családjegy 1 frt 50 kr. Személyjegy 50 kr. Pénztárnyitás délután 5 órakor. A vizalom kezdete este 8 órakor. Jegyek előre válthatók: *Pfliegler* J. Ferencz, *Megay* Róbert és *Putnoki* Antal urak üzleteiben. Kedvezőtlen idő esetére kellő fedett helyiségről gondoskodva van.

— **Házi estély.** A miskolci dalár-egyesület holnap este a Népkert Lövölde helyiségében pártoló és működő tagjainak részvételével házi estélyt rendez.

— **Nyári mulatság Mező-Kövesden.** A mező-kövesdi kath. legény-egyesület saját tőkéje gyarapítására június hó 6-án, azaz vasárnap, a vasuti indóház közvetlen közelében nemzetközi világpostával egybekötött zártkörű nyári mulatságot rendez. Belépti díj személyenként 60 kr., családjegy 1 frt 20 kr. Kezdeté délután 5 órakor. Levelezőlapok a pénztárnál kaphatók. Izletes ételek és italokról gondoskodva van. Kedvezőtlen idő esetén a mulatság a „Korona-szálló“ helyiségében fog megtartatni. Ott leszünk!

— **Mesés fényben** uszott vasárnap este *Szántó* Mór áruháza. Városunknak ez a törekvő üzletembere a jelzett időben *ruha-kiállítás* rendezett, a milyent még Miskolcson sohasem láttunk. A pompás izléssel készített férfi- és gyermekruhák annyira meghódították a nézőközönséget, hogy azok egészen el voltak telve a bámulattól. A *szolnai* és *brassói* posztógyárak produktumaiból szebbnél-szebb öltönyöket lehetett ott látni, melyeknek finomságával és jóságával csak me-

sés olcsósága vetekedhetett. Hogyne, mikor egy egész öltözet ruha 10 frttól 16 forintig kapható ott! Dicsérőleg kell kiemelnünk *Szántó* Mór igyekezetét nemcsak azért, mert városunk férfi ruha-üzletét magas színvonalra emelni törekszik, hanem főképpen azért is, hogy a *hazai posztó gyárak készítményeinek piacot teremtsen*. Csak előre! Hazafias törekvését a közönség támogatása bizonyára jutalmazni fogja.

— **A Borsodi Kerékpár-egyesület** június 7-ki ünnepélyére nagyban folynak az előkészületek. A buzgó rendezőség azon igyekszik, hogy az egybegyűlt vendégseregnek egy valóban élvezetes napot biztosítson, a mi sikerülni is fog. A pécsi, pesti, szerencsi, kassai, nyiregyházai, egri, putnoki, rimaszombati egyesületek már is megígérték részvételüket és így a versenyek igen érdekesekeknek ígérkeznek. Belépti jelvények — melyek egy a tánczhoz, mint az ünnepély további lefolyásához érvényesek — *Pfliegler* Ferencz és *Megay* Róbert uraknál 1 frtjával válthatók. Ugyanott bankettjegyek 1 frt 20 krért, családjegyek 3 személyre 2 frtért, 5 személyre 3 frtért válthatók.

— **Öngyilkosság.** A sajó-ivánkai temetőben tegnap virradóra 84 évet élt öreg ember dobta el magát az életét. *Sólyom* Pál a neve az életunt aggastyánnak, ki megunta az élet keserves küzdelmeit s a nyomort, éjnek idején belopódzott a sirkertbe s ott egy fára felkötötte magát. Mikor végzetes tettét észrevették, már csak hulla volt.

— **A piaczkérdés.** Miskolc város rendőri szakbizottsága szombaton délután *Bizony* Ákos elnökle alatt ülést tartott, melyen a kereskedők által a piac visszahelyezése iránti kérvény is tanácskozás tárgyát képezte. A bizottság hosszú és beható tanácskozás után úgy határozott, hogy a városi képviselőtestületnek javasolni fogja, miszerint a piac az új szabályrendeletnek megfelelőleg maradjon jelenlegi helyén, mert ezt így követeli a közérdek. A piacnak régi helyére való visszahelyezés mellett szavaztak: *Fürész* Ferencz, *Ujházy* Kálmán, *Ujhelyi* Miklós, *Szombathi* Sándor, dr. *Varga* Pál, *Wasserman* Jakab, dr. *Ixel* Soma, elene szavaztak: *Bizony* Ákos, dr. *Kazay*

Mór, *Csorba* József, *Pataki* Sándor, *Porcs* János, dr. *Kürcz* Jakab, *Lukács* Béla és *Karla* Bertalan. A szavazásnál a szavazatok egyenlők levének — *Bizony* Ákos elnök szavazata volt tehát a döntő.

— **Tűz.** Uj-Hután tegnapelőtt délelőtt tűz pusztított. A tűzvész négy házat és több melléképületet hamvasztott el.

— **Egy millió korona nyeremény.** A kis lutrinak nemsokára ütött a végórája! Október elsején az emberek tudatlanságára számító intézmény nálunk megszűnt létezni. Helyébe lép törvény erejénél fogva az Osztály-Sorsjáték, a mely, a midőn egyrészt az intelligensebb közönségben akarja hívait toborozni, másrészt realisabb alapokon nyugszik, mert a minden sorsjátéknál kibocsátásra kerülő 100,000 drb. sorsjegy közül 50,000 drb. vagyis a sorsjegyeknek fele okvetlenül nyereménnyel húzódik ki, a mely minden esetben több, mint a megnyitott betét kitétt. *A legnagyobb nyeremény* szerencsés esetben *egy millió koronát* tehet. Az Osztály-Sorsjáték kétségkívül hamar utat fog találni a magyar közönséghez, a mit az az érdeklődés is bizonyít, a mely iránta már most, a sorsjegyek kibocsátása előtt is nyilvánul. Lapunk hírdetése között közöljük a *Pesti Magyar Kereskedelmi Bank váltóüzletének* felhívását a sorsjegyek megrendelése tárgyában. Ajánljuk e felhívást olvasóink figyelmébe azzal, hogy bankári ügyekben nem lévén közömbös, hogy mivel lép az ember üzleti összeköttetésbe, a *legteljesebb bizalommal* fordulhatnak ezen előkelő és nagy pénzügyre. Az a körülmény, hogy a *Pesti Magyar Kereskedelmi Bank váltóüzlete* már előre biztosított magának ügyfelei részére nagy mennyiségű sorsjegyet, abba a kedvező helyzetbe juttatja, hogy a *sorsjegyek számait, illetőleg nagy választékkal* is fog rendelkezni. Emellett azonban a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank váltóüzlete a további osztályokra vonatkozólag *kedvezményekben* fogja részesíteni azokat, a kik az első osztályhoz (huzáshoz) való sorsjegyeket nála rendelték meg.

— **A „Függetlenség“ pünkösdi ajándéka.** A „Függetlenség“ politikai napilap értékes, pompás ajándékot ad pünkösdre előfizetőinek. A „Függetlenség“ díszes albumban adja ki a függetlenségi párti képviselők, vidéki vezérférfiak és írók arcképeit és ezeknek avatott tollal megírt élet- és jellemrajzát. A függetlenségi albumot a „Függetlenség“ minden előfizetője megkapja. — Ezen kitünően szerkesztett politikai napilapra a kiadóhivatalban Budapest, Teréz-körút 33. és bármely postahivatalnál lehet előfizetni, 1 óra 1 frt, évnegyedre 3 frt, félévre 6 forint.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Dr. Kontz Miklós.

Lapszerkesztő és kiadó:

Ruttkay Menyhért.



Földbirtokosok figyelmébe!

A közeledő

CSÉPLÉSI IDÉNY

alkalmával tisztelettel ajánljuk **cséplőgépek** és **kazánok** gazdaságos és előnyös fűtésére különösen alkalmas **királdi és sajószentpéteri**

akna-, cséplési és darabos szeneinket,

melyek évek óta a t. gazdaközönség körében közkeveltségnek örvendenek.

Kivánatra készséggel szolgál a legjutányosabb árajánlattal a

Magyar Általános Kőszénbánya

Részvény-Társulat.

Vezérképviselőt:

Neumann Adolf urnál Miskolcson.

Ruhák részletfizetésre!

Schneller^A és Stiller

férfi-, fiú- s gyermekruhakereskedő cég

MISKOLCZON

ez időszerűleg Bécsben több ezer darab tavaszi és nyári férfi-, fiú- s gyermekruhát oly olcsó áron vásárolt, hogy azon helyzetben van, mely szerint egy szép, jó szövetből készített férfi-öltönyt 5 frttól 16 frtig, mosó s nyári szövetből 3 forinttól kezdve a legjobbat s a legelegánsabb kiállítással elárusítanak; úgyszintén fiú-öltönyöket gyapjuszövetből 3 forinttól kezdve, fiúöltönyöket mosó nyári szövetekből 1 frt 80 krtól kezdve, gyermekruhát gyapjuszövetből 1 frt 50 krtól kezdve, gyermekruhát mosó s nyári szövetből 1 frttól kezdve.

Erről mindenki meggyőződhet és a ki olcsó, jó szabású, finom kiállítású ruhát akar venni, ha felveszi fenti céget, a hol még ezeken kívül minden vásárolt ruhanemű, ha az esetleg nem lenne eléggé testhez álló, azonnal, mérték szerint átalakíttatik.

Ily előnyös bevásárlás most csak

Schneller és Stiller cégnél

eszközölhető.

Ruhák részletfizetésre!

A legolcsóbb ruhaneműek!

Finoman kiállított ruhák!

Már
megérkezett!

A Kusz Ferencz, budapesti női zenekarmester vezetése alatt lévő, 8 tagból álló
híres magyar zenekar

f. évi június hó 1-én a Madanics Mihály vasút-utczai ujonnan épült vendéglő díszes kerthelyiségben lévő mulatóba (Kubacska-féle kert, a tűzér-laktanya mellett), hová alulirott vendéglős minden hét szombat, vasarnap és hétfőn szabad bemenettel tartandó zeneelőadásra a nagyérdemű közönséget tisztelettel meghívja.

Kitünő, tiszta kezelésű hideg és meleg ételek- és italokról kellően gondoskodva leend.

Kiváló tisztelettel:

Madanics Mihály, vendéglős

ÜZLETMEGNYITÁS.

Van szerencsém a n.-é. közönség becses tudomására hozni, hogy a Széchenyi-utczában nagys. Soltész Nagy Kálmán úr ujonnan épült házában

úri és női divat cikkekéből divat- és vászonáru-üzletet

nyitottam. Magyarország legnagyobb városaiban hosszú időn át való működésem ideje alatt szerzett tapasztalataim és *alkalmi vételek* által azon kellemes helyzetbe jutottam, hogy a nagyérdemű közönségnek minden e szakmába vágó cikkekét u. m.: *ruhaszöveteket, selyemárukat, mosó voilokat, atlassatinokat, francia batistokat, vászonárukat, chiffon-, kanavász-oxford és gradlikat, fehér és színes czérna-zsebkendőket, asztal- és ágygarnitúrák-, szőnyeg és függönyöket, valamint saját gyártmányu paplanokat, továbbá férfi-ing-, gallér-, kézellő- és nyakkendőket* stb. legjobb minőségben, a legolcsóbb árakban kiszolgálni.

Minden igyekezetem oda fog irányulni, hogy a nagyérdemű közönség igényeit kifogástalanul kielégíthessem.

Kitünő tisztelettel:

JÓNÁS FÜLÖP,

bizományos a „Polgárhoz”.

Eladó háztelek.

Győri kapu 32. szám alatt
egy 500 □-ös

háztelkek

eladó.

Bővebbet

Krempászky György

esztergályos üzletében

Forgó-hid,

Debreczeny-házban.

Iparosok és gazdák figyelmébe

ajánljuk

locomobilfűtéshez kitűnően alkalmas

salgótarjáni és petrozsényi

darabos, koczka- és dió-szenünket,

valamint

aknaszenünket kazánfűtéshez.

gyors és pontos szállítás.

A salgótarjáni kőszénbánya részvény-társulat igazgatósága

Budapest, V., József-tér 14. szám.



Van szerencsem a n.-é. közönség b. tudomására hozni, hogy

az ARANY SZARVAS-hoz czimzett gyógyszer-táramat

f. é. május hó 1-én áthelyeztem a Varosházter felé feljebb 5 házzal, vagyis

a Fürdőtér sarkára,

Raktáron tartok mindenféle bel- és külföldi különleges gyógyszerkészítményeket, Homöopatha szereket, gyógyborokat és cognacot nagy választéku illat- és piperezereket.

különösen ajánlom már régen igen jó hatásunk bizonyult

saját különleges készítményeim,

ugymint:

1. Pyrethro salicyi száj-essentia.

Már a régi gyógyászatban használt szer volt a Pyretrum-gyökér, miért is foggyökérnek (Radix Dentaria) elnevezték, újabban a Salicylt, mint övszert igen használják, a kellemes jó íz előállításáért pedig többféle kellekéből van készítve, úgy hogy ezen szájessentia használata által bizton remélhető a kívánt hatás, úgy a fogíny erősítésére, mint a fogak tisztántartása végett, s mint övszer a fog anyagában bejutó fertőzés ellen, mi előáll a különböző ételmagyaradvány-romlási termények következtében, megóvja a borkő lerakódását, a fognak szép fehérsége mellett fényt kölcsönöz, sőt a beállott fogfájdalmakat is szünteti.

Egy kis üveg ára 70 fillér. (35 kr.)

„ nagy „ „ 120 „ (60 „)

2. Balsam bajuszpedró.

Kelleti balsamokból van készítve és így mentve van a zsíros bajuszpedrók ama kellemetlen sajátosságától, hogy idővel megavasodik és az által a létre jövő zsírsav kellemetlen szagot áraszt és a bajusz tövének ártalmas hatást okoz: midőn a balsamok táplálják a szőr tövét, tetszés szerinti állásban idomítható, sőt a bajuszt nevelti is: kellemes illata és soha meg nem keményedő állományával az eddigi bajuszpedrókét felülmulja és azon előnye is van, hogy minden bajuszsínhez alkalmazható.

Egy új ezüst dobozzal ára 30 fillér. (15 kr.)

Hat doboz ára 160 fillér. (80 kr.)

Visszahozott üres doboz 10 fill. (5 kr. besz.)

3. Hajerősítő essentia.

Dr. Hebra tüzetesen foglalkozván a hajhullás okainak felfedezésével és a hajpenész (gomba)-nek tulajdonítja, a mi elől a fejbőr tuleszirosodástól, következvén az epidermisnek hamlása (korpásodás) és avval leválk tövéről a haj is. Jóllehet az epidermis hamlása, bőr-pörösenek, fekete pattanások (wimmerlik) ellen, de különösen igen nagy kelendőségnek örvend májfoltok és szeplő ellen. Használata által nemcsak tiszta arcot nyer a szép nem, hanem az arezredőktől késő korban is megóvja.

Azonban a fentebbi, illetve járványos penész gombabetegség ellen igen is van gyógyszer, ha nem is növeli földig a haját a hol nincs, de már a meglevőt megmenti a hullástól, mert a dr. Hebra hajessentia megsemmisíti a haj-penész-gombákat és megszünteti a korpásodást, fejbőrviszketegséget, miáltal a hajtó megerősödik és a hajhullást megátolja. Ara egy üveg haje sentianak 1 kor. 20 fillér. (60 kr.) — Dr. Hebra folyékony szappan ára 1 üveggel 80 fillér. (40 kr.)

4. Növény-fogpor.

Dr. Carabelli udvari fogorvos előírata szerint, de módosított alakban készítve, már a század elején uzusban volt és a hivatalos gyógyszerkönyvbe is felvétel mint fogtisztító szer, jóllehet az eredeti módszer szerint is a fogakat tisztán tartja és kitűnően fehériti, de az általam módosított még kellemes szájízt és üde érzést ad.

Egy doboz ára 80 fillér. (40 kr.)

5. Glycerin Iris arczenőcs.

Mint az emberi szervezet benső bántalmi betegséget, úgy a bőrbántalmak is különböző fájdalmat okoznak s többnyire nyomokat hagynak magok után, különösen a szép nemnél igen kellemetlen és feltűnő: sok mindenféle ártalmas kenőcsökkel igyekeznek segíteni, de nagyobbára káros utóhatással, míg a glycerin Iris-kenőcs ártalmatlan növényi nedvekből készülvén, minden eddigi arczenőcsök közül kitűnő hatásával felülemelkedik az arezbőr hamlása, bőr-pörösenek, fekete pattanások (wimmerlik) ellen, de különösen igen nagy kelendőségnek örvend májfoltok és szeplő ellen. Használata által nemcsak tiszta arcot nyer a szép nem, hanem az arezredőktől késő korban is megóvja.

Ara egy tégely arczenőcsnek 1 korona.

6. Cannabin.

(Tyukszemirtó szer.)

Mely nemcsak a tyukszemet, de minden bőrkeményedést, úgy szintén az annyira kellemetlen szemölcsöket, melyek a kezét elrutitják, minden fájdalom nélkül gyökeresen eltávolítja. Ara ecsettel ellátott üvegeskevel 70 fillér. (35 kr.)

Viszonteladónak árkedvezmény nyújtatik.

Kitűnő tisztelettel **RÁCZ JENŐ**, gyógyszerész.

Kiadó

Városház-tér 2. sz. a.

egy igen csinos, tiszta lakás

hozzátartozóval

minden órában

KIADÓ,

mely orvosnak vagy ügyvédnek, esetleg irodának nemkülönben garçon-lakásnak is nagyon alkalmas.

Értekezhetni ugyanott az emeleten.

„SANTAL EGGER”

hathatós szer, felülmulja a külföldi gyártmányokat **uj és idült bajoknál.**

1 üveg 1 frt 50 kr.

Injectio Hamamelis Virginica

Dr. Grobbe tanártól.

A legbiztosabban gyógyító külszer **uj és idült folyásoknál** férfiak és nőknek.

1 üveg 70 kr.

Fő- és szétküldési raktár:

Egger-féle „Nádor” gyógyszer-tár,

Budapest, VI., Váci körut 17.

Miskolczon kapható:

Dr. SZABÓ GYULA a „Fehér kigyóhoz”, BARUCH GYULA az „Oroszlánhoz”, RÁCZ JENŐ az „Arany szarvashoz” és BALOGH JÓZSEF a „Magyar koronához” czimzett gyógyszer-táraiban.

